№ 125. **Warszawa, Środa 30 Kwietnia / 12 Maja** **Rok 1858.**

Opłata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7. kop. 20 (złp. 48,; b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

KRONIKA
WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie taż sama opłata co na prowincji w Królestwie, z dodatkiem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

Jutro Wniebowstąpienie Pańskie, i Ś. Serwacego. Wschód słońca o g. 4 m. 11.—Zach. o g. 7 m. 42. | Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391, naprzeciw Saskiego placu. | Dziś rano stopni ciepła 6, wczoraj w poł. ciep. 5. Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 8.

Jutro uroczyste Święto, Kronika nie wyjdzie.

Z Petersburga, d. 15 (27) kwietnia.

Przez rozkaz Cesarski do Zarządu cywilnego z d. 7go kwietnia, mianowani zostali: wice-prezes departamentu gospodarczego senatu Cesarskiego Finlandzkiego i naczelnik tegoż expedycji finansowéj, rzeczywisty radca tajny *von Hartman*, członkiem Rady państwa z uwolnieniem od dotychczasowych obowiązków; wielki krajczy dworu Jego Cesarskiej Mości opiekun honorowy St. Petersburgskiéj Rady opiekuńczéj, radca tajny *Muchanow*, towarzyszem ministra oświecenia narodowego, z pozostawieniem w poprzednich godnościach; towarzysz ministra sekretarza stanu Królestwa Polskiego, senator, tajny radca hrabia *Goleniszczew-Kutuzow*, sekretarzem stanu Jego Cesarskiej Mości.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny w wydziale cywilnym 17 marca, w gubernji Wileńskiej, za wysługę lat zostali mianowani: radcy honorowi assesorami kollegjalnemi: izby dóbr skarbowych: Lustrator *Gieczewski*, starszy naczelnik stołu *Łazarowicz*, buchalter *Dąbrowski*, kontroler *Grygorejew* i strapczy *Ejsymont*; pomocnik Wileńskiego naczelnika okręgowego dóbr skarbowych *Kamieński*, i osobny pomocnik lustracji *Trzeciak*;— sekretarze kollegialni radcami honorowymi: pomocnik sekretarza kancelarji Wileńskiego, wojennego, Grodzieńskiego i Kowieńskiego jenerał-gubernatora *Sosonko*; rządu gubernialnego: naczelnik stołu *Paszkowski*, sprawujący obowiązek naczelnika stołu *Jacyna*, dozorca i kasjer Wileńskiego towarzystwa dobroczynności *Wojewódzki*, sekretarz Wileńskiego komitetu policji medycznéj *Pławski*, sprawujący obowiązek Dziśmeńskiego sprawnika ziemskiego *Florkowski*, sądów ziemskich: Lidzkiego, sprawujący obowiązek starszego assesora ciągłego *Eliaszewicz*, assesorowie: Wileńskiego *Lekiurel* i Dziśnieńskiego *Laskowski*. kuratorowie zapasowych magazynów zbożowych, w powiatach: Wileńskim *Markiewicz* i *Szulc*; Oszmiańskim *Wagner*, *Jankowski* i *Han*;—assesorowie stanowi w powiatach: Lidzkim *Wolski*, Wilejskim *Kamieński*, Trockim *Piekarski* i Wilejskim *Rusiłowicz*, sprawujący obowiązek assesora stanowego powiatu Wileńskiego *Sobolewski*; — izb. sądu cywilnego: starszy naczelnik stołu *Perzanowski*, tłumacz *Prekier* i nadzorca spraw aktowych *Misiewicz*, i sądu kryminalnego, naczelnicy stołu *Jezierza* i *Kuczak*, sądów powiatowych, assesorowie Oszmiańskiego *Zakrzewski* i Dziśnieńskiego *Piotrkowski* i Lidzkiego sekretarz *Pietrusiewicz*; — izby skarbowéj naczelnik stolu *Kalusza*, sprawujący obowiązek naczelnika stołu *Alexandrowicz*, i nadzorca akcyzowy w powiecie Trockim *Obołoński*; — izby dóbr skarbowych: kontroler *Szylling*, naczelnik stołu *Chrzczonowicz*, mierniczy skarbowy *Antonowicz*, inżynier cywilny *Połocow* i były naczelnik stołu obecnie w odstawce *Garbowski*, zarządów okręgowych: Swiecińskiego, sprawujący obowiązek naczelnika okręgowego *Perżanowski* i Trockiego sekretarz *Wejss*, oraz osobny pomocnik lustracji *Malecki*.

— Przez Najwyższe Rozkazy dzienne w wydziale cywilnym 15, 16, 18 i 20 marca, za wysługę lat zostali mianowani: Dziśnieński kassjer powiatowy, radca honorowy *Keryo*, assesorem kollegjalnym; Wileńskiego komitetu cenzury, cenzor xiąg żydowskich sekretarz kollegjalny *Rozen*, radcą honorowym, i sprawujący obowiązek naczelnika stołu i kassjer Litewskiego konsystorza duchownego sekretarz gubernjalny *Kreczetowicz* sekretarzem kollegiąlnym.

Z Najwyższego Jego Cesarskiej Mości polecenia został ułożony i przez komitet główny do sprawy włościańskiéj rozpatrzony program szczegółowy prac komitetów gubernjalnych, złożonych z szlachty posiadającéj dobra ziemskie, dla polepszenia bytu włościan tychże dóbr. Na skutek rozkazu Jego Cesarskiej Mości, program ten ma kierować czynnościami komitetów szlacheckich.

PROGRAM
PRAC KOMITETOW GUBERNJALNYCH SZLACHTY, MAJĄCYCH NA CELU POLEPSZENIE BYTU WŁOŚCIAN DÓBR OBYWATELSKICH.

Najpierwszą powinnością włożoną na komitety gubernjalne, jest: 1) *obmyślenie środków dla polepszenia bytu włościan dóbr obywatelskich*, na zasadach wskazanych w Reskryptach Najwyższych, i 2) *nakreślenie ogólnych w tym przedmiocie przepisów*. Po wykonaniu téj powinności, też komitety wezwane zostaną do wprowadzenia w wykonaniu *Przepisów Najwyżéj zatwierdzonych*; następnie powierzonem zostanie tymże komitetom, lecz w składzie zmniejszonym, *nakreślenie projektów ogólnéj ustawy wiejskiéj*, mającéj wskazać wszystkie szczegóły bytu włościan podług nowego ich urządzenia. Stosownie do tego szeregu czynności komitetów gubernjalnych, prace ich dzielą się właściwie na trzy okresy: 1) Określenie w osobnym projekcie przepisów, zasad głównych polepszenia bytu włościan dóbr obywatelskich. 2) Rzeczywiste wprowadzenie w wykonanie *w każdym majątku* przepisów pomienionych, po uzyskaniu Najwyższego ich zatwierdzenia. 3) Nakreślenie Ustawy wiejskiéj, wskazującéj wszystkie szczegóły bytu włościan, lub też złożenie niezbędnych na to materjałów. Dla tych wszystkich prac proponowany jest następujący program ogólny:

Okres pierwszy prac: *obmyślenie środków dla polepszenia bytu włościan i nakreślenie projektu przepisów*. Prace pierwszego okresu dzielą się na *przygotowawcze* i *stanowcze*. Do prac przygotowawczych należą: 1) Nagromadzenie wiadomości i 2) Narady powiatowe w gubernjach, w których takowe są polecone. Po obiorze do komitetu gubernjalnego członków w sposób na to ustanowiony, marszałek gubernjalny szlachty, jako prezes tego komitetu, nakreśla jeden program ogólny, mający na celu zgromadzenie wiadomości dotyczących wszystkich dóbr szlacheckich. Programy takowe, wydrukowane w należytéj liczbie exemplarzy, mają być rozesłane przez marszałków powiatowych do wszystkich dóbr szlacheckich, a członkowie i kandydaci komitetu powinni dopilnować, każdy w wyznaczonym mu okręgu, ażeby wiadomości zredagowane były z jak największą akuratnością i w jak najkrótszym przeciągu czasu. Okoliczności miejscowe każdéj gubernji wskażą najlepiéj, jakie mianowicie wiadomości potrzebne są dla prac każdego komitetu gubernjalnego. Dla osiągnienia celu ogólnego, pożytecznem jest mieć ile można najpewniejsze dane o przedmiotach następujących: 1) Liczba dusz w każdym majątku, podług 10go spisu ludności. 2) Podział włościan, pod względem wykonywania pańszczyzny, na stadła i liczba tych

---

NOC BEZSENNA.
ROZMYŚLANIA i POWIASTKI
Nieboszczyka Pantofla
Z PAPIERÓW PO NIM POZOSTAŁYCH
ogłoszone
przez
Eleonorę Sztyrmer.
Tom II.
(Ciąg dalszy).
(Patrz Nr. Kroniki 123.)

Z innych względów trudno było dostrzedz równie stosownych przypadłości. Adam zużywszy w prędkim czasie gorącą swoją miłość, okazywał się coraz wyraźniéj, biednym materjalistą i samolubem, a w okularach z takiemi szkiełkami, zapatrując się na żonę, oczewiście nie widział w niéj nic więcéj, jak piękną laleczkę. Ja com ją znał lepiéj, wielbiłem w niéj niewiastę wysokiéj piękności moralnéj, z sercem pełnem anielskiéj dobroci, z umysłem niepospolicie oświeconym i rozkosznie wdzięcznym; a zapoznania takich skarbów nie mogłem wybaczyć mężowi. Adam nie wart był Ewy. Tę ostrą prawdę, wypowiedziałem mu nieraz w żywe oczy, lecz na cóż to się mogło przydać człowiekowi, który się śmiał z godności kobiecéj; — bo niemiał o niéj pojęcia? — który zamiast uwielbienia, szacunku, i nawet sprawiedliwości, znachodził dla żony tylko grzeczność, a zamiast miłości tylko przychylność?

Kiedym wszedł do salonu, Ewa, siedziała na kanapie nieco zadumana i jakby dla rozproszenia nieprzyjemnych myśli, objaśniała swojéj maleńkiéj Olesi, bardzo gorliwie, znaczenie obrazków w nowym elementarzu. Cisnęła ją do swego łona; — często wpatrując się w jéj śliczną twarzyczkę, i w tem roztargnieniu zdała się niesłyszéć wcale, dowcipnych żartów męża, który wyświeżony, z kapeluszem w ręku, kręcił się jeszcze koło niéj przed wyjazdem na jakiś wieczór. Uśmiechał się, szczebiotał jéj coraz nowe koncepta, to do ucha, to głośno, niby dla tego żeby oderwać jéj uwagę od córki i w nagrodę swoich zabiegów, zyskać czułe spojrzenie. Domyślałem się z tego, że coś między niemi zaszło, i utwierdziłem się w moim podejrzeniu, spostrzegłszy pomieszanie w które wprawiła ich obojgu, moja niespodziana wizyta. Ewa skwapliwie przerwała swoje zajęcie z Olesią, przybiegła do mnie wesoło i biorąc pod ramie, a prowadząc do kanapy, dla zajęcia obok niéj miejsca, odezwała się nieco wzruszona:

— Ach prawdziwie jak z nieba wujaszek mi spadasz! — przynajmniéj nie będę się nudzić sama jedna.

Ledwie skończyła mówić, Adam przywitał się ze mną, i ścisnąwszy za rękę rzekł:

— Jeżeli nie spodziewasz się p. Wincenty, zabawić ją bardzo wesoło, — a przynajmniéj tak wesoło jakby mogła zabawić na świetnym wieczorze u pp. *** to, proszę ciebie namów ją żeby pojechała zemną.

— Naturalnie, że nie mam tyle zarozumiałości, — zawołałem nieco zdziwiony.

— Nie słuchaj go wujaszku! — podchwyciła Ewa; — od kilku dni nie daje mi pokoju, ustawicznie mącąc mi głowę, tą świetnością, chociażem już z dziesięć razy wyłuszczyła mu powody, dla których żadną miarą nie mogę zgodzić się na jego żądanie. Gdyby nie było przeszkody, dla czegóżbym nie miała tego uczynić? — jestem młoda, lubię się bawić; pojechałabym najchętniéj. Gdybym nawet wiedziała na pewne że się tam znudzę, i to by mnie nie zraziło, bo staram się korzystać z każdego zdarzenia w którem mogę mężowi zrobić przyjemność. Ale na ten raz nie podo-

ostatnich czyli robotników. 3) Urządzenie ich pod względem zagród, liczba tych ostatnich i przestrzeń gruntu przez nie zajmowanego. 4) Ogólna przestrzeń gruntów w każdym majątku: a) grunta w osobnych kawałkach. i b) przecięte cudzemi gruntami. 5) Podział ogólności rolnych pomiędzy obywatelami i włościanami. 6) Stosunek ogólnej ilości gruntów w dziesiatinach, do massy ludności duszami wyrażonéj. 7) Stosunek ilości dziesiatin dawanych włościanom do liczby ludności reprezentowanéj stadłami czyli robotnikami. 8) Wartość zagród, to jest: tak budynków jak i gruntów na których są wzniesione. 9) Ważność dogodności rolnych wszelkich nazw: a) cena powszechnie praktykowana; b) zapłata za robotę od dziesiatiny; c) wartość uprawy; d) średni dochód brutto z dziesiatiny. 10) Przemysł włościan: a) rolny; b) rzemieślniczy; c) fabryczny; d) furmański i t. d. 11) Obowiązki włościan: a) podatki i czynsze, ich wysokość i sposób ściągania; b) robocizna w naturze. Liczba dni pańszczyznianych, roboty terminowe, cena przez przybliżenie dnia roboczego: męzkiego pieszego, takiegoż ciągłego bądź końmi, bądź wołami, oraz żeńskiego; dni w które cała gromada wzywa się do roboty i płaca za nie. 12) Ludzie dworscy: a) zapisani do domów i kapitałów; b) zapisani do dóbr osiedlonych; c) podział tych ostatnich na służbę dworską i oficjalistów do gospodarstwa. Liczba jednych i drugich podług spisu ludności i urządzenie ich bytu gospodarczego. 13) Z ludności wiejskiéj: pisarze, służba w kantorach, gajowi, muzykanci, śpiewacy, zawiadujący psiarnią, felczery, weterynarze, gorzelani, ogrodnicy, cukrowarzy, saletrowarzy, młynarze, pastuchy i t. d. liczba ich i urządzenie ich bytu gospodarczego. 14) Liczba włościan w majątku umiejących czytać i pisać i istniejące obecnie sposoby rozszerzania tych wiadomości. 15) Zakłady gospodarcze i dobroczynne: kapitały gminne, banki wiejskie, magazyny zapasowe, domy przytułku dla starców i kalek, szpitale, ochrony dla dzieci. 16) Długi bankowe i zaległości podatków, obciążające majątki. Ogólna summa tak jednych jak i drugich powinna być wykazaną do 1go stycznia 1858 r. Wszystkie wiadomości powyższe mają być połączone w jedną całą co do każdego powiatu, i w takim kształcie mają być złożone w komitecie gubernjalnym. Narady powiatowe odbywać się mają przy samym obiorze członków, i mają dotyczyć li tylko sposobów wprowadzenia w wykonanie zasad głównych, wskazanych w reskrypcie Najwyższym, oraz wskazań objętych okólnikiem ministra spraw wewnętrznych, z zastosowaniem się do okoliczności miejscowych potrzeb, przemysłu i zatrudnień mieszkańców powiatu. Zdania na naradach powiatowych uchwalone, mają być przedstawiane komitetowi gubernjalnemu (1).

Prace *stanowcze* komitetów gubernjalnych, w pierwszym okresie ich istnienia, są następujące: 1) Zebranie w jedną całość wiadomości dotyczących obecnego stanu dóbr szlacheckich w gubernji. Całość ta ma być ułożoną z wiadomości nadesłanych przez każdy powiat. 2) Zebranie w jednę całość przedmiotów, na które szlachta, podczas narad powiatowych, zwróciła uwagę. 3) Roztrząśnięcie wszystkich przedmiotów mających wejść do składu projektu przepisów o polepszenie bytu włościan dóbr obywatelskich. Przedmioty te mają być roztrząsane stopniowo w takim porządku, w jakim wyszczególnione są poniżéj, a stanowcza co do każdego uchwała ma być do protokółu zapisaną. Protokóły takowe mają być spisywane przez osobną kommissję redakcyjną, o któréj niżéj będzie mowa, a następnie, w miarę dalszego rozwoju prac komitetu, będą mogły ulegać zmianom; lecz każda zmiana ma być protokólarnie spisaną, ze szczegółowem wyjaśnieniem powodów, które takową spowodowały; i nareszcie 4) Nakreślenie samego projektu przepisów. Praca ta ma być powierzoną osobnéj kommissji redakcyjnéj, złożonéj z trzech, a co najwięcéj z 4ch członków komitetu. Projekt takowy, dla tém łatwiejszego przejrzenia i roztrząśnięcia go w komitecie głównym, ma mieć jednakową dla wszystkich gubernji formę, z podziałem na rozdziały, oddziały i paragrafy. Paragrafy mają obejmować ścisły i jasny wykład przepisów uchwalonych, bez żadnych uwag lub wyjaśnień powodów, które skłoniły do przyjęcia takiéj lub innéj zasady. Powody takowe i względy, objęte w protokułach mają być wyszczególnione w następstwie czasu w oddzielnym memorjale (p. t. przegląd zasad przyjętych przy ułożeniu przepisów dotyczących polepszenia bytu włościan dóbr obywatelskich) i dołączają się do projektu jako osobny dodatek *Wszystkie prace pierwszego okresu, tak przygotowawcze jak i stanowcze, mają trwać nie dłużéj nad sześć miesięcy*. Sam projekt przepisów ma mieć formę następującą:

Przepisy dotyczące polepszenia bytu włościan dóbr obywatelskich NN. gubernji.

I. Przejście włościan ze stanu poddańczego do obowiązującego terminowo.
II. Znaczenie stanu obowiązującego do pewnego terminu.
III. Prawa obywateli do ziemi.
IV. Urządzenie zagród włościańskich.
V. Oddanie włościanom gruntów do użytkowania.
VI. Obowiązki włościan.
VII. Urządzenie ludzi dworskich,
VIII. Utworzenie gmin wiejskich.
IX. Prawa i stosunki obywateli.
X. Porządek i sposoby wykonywania nowych przepisów.

(Dokończenie nastąpi.)

(1) Samo przez się rozumie się, że prace przygotowawcze nie mogą mieć miejsca w komitetach, które zostały już otwarte i rozpoczęły swe czynności. Mogą one, nie ustając w swych pracach, zgromadzić brakujące im szczegóły i połączyć wszystkie wiadomości w jedną całość.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa Najmiłościwiej dozwolić raczył przebywającym za granicą wychodcom Polskim: Juljuszowi *Wrotnowskiemu*, Cyrusowi *Ilińskiemu* i Janowi *Jabłońskiemu*, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach Najwyższego Ukazu z d. 15 (27) maja 1856 r.

— W skutku wynikłéj wątpliwości, jakiej opłacie na drogi i spławy ulegać winna sprowadzona z za granicy trawa morska, departament handlu zagranicznego po zniesienin się z wydziałem celnym przy kancellarji JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, reskryptem z dnia 10 (22) lutego r. b. wydanym do urzędów celnych Królestwa, polecili: iżby od przywożonéj z za granicy trawy morskiej, pobieraną była opłata drogowa na zasadzie punktu 4go oddziału 3go, taryfy opłat na drogi i spławy, to jest na równi z sianem.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Telegramy.

Paryż 7 Maja. *Moniteur* donosi, że ciało prawodawcze przyjęło wczoraj prawo wprowadzające kredyt ziemski w miejsce skarbu cesarstwa do udzielania pożyczek w celu ułatwienia robót drenowania.

Donoszą z Neapolu 4 b. m. że taryffa celna która wkrótce zostanie ogłoszoną, zniży znacznie cło wchodowe. Maximum będzie 20 pCt. Mylne były pogłoski że xiąże następca tronu udaje się do Wiednia, a hr. Trapani do Londynu.

Nowe trzęsienia ziemi do reszty poobalały budynki uszkodzone częściowo w prowincjach dotkniętych poprzednio tą plagą.

Tryest 6 Maja. Paropływ z Lewantu przybył tu z wiadomościami z Konstantynopola 29 b. m. Feruk Chan ma pozostać trzy miesiące w stolicy Turcji.

Piszą z Aten że Izby wyznaczyły 44,200,000 drachm na powiększenie marynarki.

Mniemają tu, że Turcja i Grecja przyjmą sąd polubowny mocarstw przyjaznych ku załatwieniu nieporozumienia jakie między niemi powstało, w przedmiocie juryzdykcji kościelnéj.

Frankfort n. M. 7 Maja. Nadeszła tu z Moguncji wiadomość donosząca, że w dniu wczorajszym traktat w przedmiocie mostu na Renie, został przez kommissarzy wszystkich interessowanych mocarstw podpisany w tem mieście.

Londyn 6 Maja. (W nocy). Na odbytem dziś wieczór posiedzeniu Izby niższéj, Kinglocke zażądał przedłożenia ostatniéj depeszy hr. Cavour w przedmiocie sprawy *Cagliari* i dodał, że treść téj depeszy ma być mniéj zadowalająca niż ją sir Fitzgerald przedstawił. Disraeli zaprzeczył temu, ale odmówił przedłożenia oryginału. Fitzgerald zapewnił, że Anglja pracuje nad uwolnieniem piemontczyków aresztowanych w Neapolu.

Londyn 7 Maja. Na wczorajszem posiedzeniu Izby niższéj, p. Disraeli na interpellację p. Bright odpowiedział, że rząd zawiadomił jene-

---

bna, dla tego że tu idzie nietylko o mnie, lecz jeszcze więcéj o niego.

— O mnie Ewciu, bądź spokojną, — odparł Adam; — wiesz p. Wincenty jaka to jest przeszkoda?...

— Adamie! — przerwała skwapliwie, młoda kobieta; — proszę ciebie niech to między nami zostanie.

— Cha, cha, cha! zaśmiał się mąż; bardzo ważna tajemnica! słuchaj się lękasz, żeby wujaszek się nie przeraził. O dziecko! dziecko! dziecko! — wyobraź sobie p. Wincenty, moja pani ma pełną szafę sukien, a powiada że dla braku stosownego ubioru, nie może być na tym wieczorze.

Rumieniec nieukontowania wystąpił na twarz Ewy, rzuciła na męża smętne spojrzenie, jakby wyrzucając mu brak delikatności, i rzekła zwracając się do mnie:

— Panowie sobie dworujecie z kobiet, że są gadatliwe, a ten trzpiot lubo jest mężczyzną, nie może się jednak wstrzymać od szczebiotania niepotrzebnych rzeczy. Teraz naprzykład, postawił mnie bardzo przykre położenie. Niechciałabym żebyś wujaszek uważał mnie za jakąś wietrznicę, która dla tego tylko żyje żeby się stroić, i dla usprawiedliwienia siebie, muszę chcąc niechcąc tłumaczyć się z mojéj garderoby. Jestem pewną, żeś nigdy jeszcze nie słyszał wujaszku, takich głebokich sekretów niewieścich. Nie wiem nawet czy to co powiem zrozumiesz i ocenisz?

Na nieszczęście weszło u nas w zwyczaj, że w świecie, przed temi samemi osobami, czyli raczéj przed temi samemi kobietami, dwa razy w jednym stroju, pokazać się nie można. Jest to prawidło dziwaczne, nawet niedorzeczne, ale kto żyje w świecie musi się do niego stosować. Wiem, że na tym wieczorze, wszystkie kobiety będą w takich strojach, w jakich jeszcze ich nie widziano, a ja, lubo posiadam, jak Adam mówi, pełną szafę strojów, przecie zupełnie nowéj sukni w téj chwili nie mam; dla jednego zaś wieczoru nie chciałam jéj sobie sprawiać z pośpiechem i zbytnim nakładem. Pojechać tam, nie zastosowawszy się do zwyczaju, byłoby to narazić się na szydercze spojrzenia i uśmiechy wszystkich kobiet, a męża na posądzenie o skąpstwo. — Cóż wujaszku? osądź teraz, czyż nie powinnam była zostać się w domu?

— Masz pani zupełną słuszność, — odrzekłem z powagą. Cieszę się mocno, że lubo w tym krytycznym przypadku, wszystko cię pociągało pójść za pustotą światową: — miłość własna, niewieści pochop do strojów i zabaw, młodość, miłość i nawet nalegania męża; — że pomimo tego, wytrwałaś w rozumnem postanowieniu. Panie Adamie! przeproś ją Wpan; — i to co prędzéj.

— Najchętniéj przeproszę; — odpowiedział Adam; nie dla tego wszakże żebym jéj postanowienie uważał za bardzo rozumne, ale żem sam namyślił i teraz już pojmuję, że ona istotnie nie może wyjechać z domu. Ewcia uczyniła swoje postanowienie podobno bez namysłu, prosto instynktem, lecz nie omyliła się.

— Co? co? spytałem.

— Pewnie jaki dowcipny żarcik, szepnęła żona i spuściła oczy z rezygnacją.

— Wprawdzie, nie moje to odkrycie; — rzekł mąż, już to ktoś przedemną znalazł, że kobieta składa się z trzech części: z duszy, ciała i nowego ubioru. Ja tylko zastosowałem tę ważną prawdę do niniejszego przypadku. Oczewiście, jeżeli na jaką całość potrzebne są trzy części, a ma się ich tylko dwie, to całość, niekompletna i nie może się pokazać tam gdzie są kompletne exemplarze.

— Nie chwalę konceptu, panie Adamie — odparłem.

ralnego gubernatora Indji lorda Canning, iż zupełnie nie zgadza się z objawioną przez niego w ostatniéj proklamacji polityką, według któréj wszelkie własności ziemskie w Oude, z wyjątkiem tych, które należą do pozostałych wiernemi radżahów, mają być skonfiskowane. Lord Canning nie mógł w takim stanie rzeczy pozostać na urzędzie i został już odwołany.

Paryż 7 Maja. (Wieczorem). Według wiadomości z Madrytu pod wczorajszą datą, posiedzenia kortezów zostały dniem pierwéj odroczone, tudzież że minister spraw wewnętrznych p. Diaz podał się do dymissji.

Turyn 6 Maja. Rapport kommissji roztrząsającéj projekt prawa w przedmiocie pożyczki 40 miljonów, został między członków Izby rozdany. Brzmi on korzystnie dla gabinetu.

(Neue Preussische Zeitung).

A N G L J A.

Londyn 6 Maja. Wczoraj było u królowéj w pałacu St. James przyjmowanie po południu (drawing room). Około 260 dam prezentowało się Jéj Królew. Mości. Między trzema amerykanami, którzy mieli zaszczyt być przedstawionemi Jéj Kr. Mości, znajdował się także porucznik Baird dowódca fregaty *Niagara.*

W radzie miejskiéj w City, ma być dziś po południu przedstawiony projekt ofiarowania sir Colinowi Campbell na dowód ocenienia jego zasług w Indjach, patentu honorowego obywatela miasta Londynu i szpady honorowéj wartości 100 gwinei. Podobnież jenerałowi Outram mają być dane te same dowody czczi i wdzięczności.

Słychać, że królowa zamierza nadać sir Colinowi Campbell godność para.

Wczoraj towarzystwo wsparcia biednych autorów (Royal Literary Fund) odbywało w Freemasons Tavern pod prezydencją lorda Palmerston, obchód 69 rocznicy swego istnienia. Mnóstwo znakomitości znajdowało się na téj uczcie, (bo w Anglji wszelki obchód uroczystości znaczy jedno i to samo co uczta). Przy wniesieniu toastu dla Jéj Król. Mości, lord Palmerston zwrócił na to uwagę zgromadzenia, że z pomiędzy monarchów angielskich królowa Wiktorja najpierwsza dała przykład udzielania zasługom literackim tych oznak godności, których szafowanie należy do prerogatyw korony, przykładem tym jest między innemi wyniesienie p. Macaulay do godności parowskiéj. Składki zebrane w czasie téj uczty na fundusz towarzystwa wyniosły tylko 900 fst. Na czele tych składek figuruje Jéj Kr. Mość w ilości 100 gwinei.

Liczba rozbitych statków przy brzegach Wielkiéj Brytanji wynosiła w styczniu r. b. 154, w lutym 162, w marcu 574, a w kwietniu 142, razem 637.

— *Morning Herald* zawiera obszerne obrazy stanu marynarki wojennéj angielskiéj, z których następująca treść dać może dokładne wyobrażenie o siłach morskich Anglji.

Ogólna siła okrętów w portach lub natychmiast gotowych wyjść na morze wynosi: 48 parowych uzbrojonych 1400 działami i mających machiny o sile 13,960 koni, a mianowicie:

13 okrętów linjowych szrubowych: *Royal Sovereign* największy z nich ma 131 dział i siłę 800 koni. *Saint Jean d'Acre* ma dział 101 i machinę o sile 600 koni. Takiejże siły są: *Orion, James Watt, Victor Emmanuel i Algiers*, każdy o 91 działach, pozostałe siedm mają po 80—90 dział, a siłę 400 koni.

Pięć fregat szrubowych, z których dwie po 51 dział i po 600 koni, jedna 32 dział i 800 koni, a dwie moździerzowe o 12 działach i sile 200 koni.

Siedm korwet i slupów z których trzy szrubowe a cztery kołowe, z pierwszych *Terrible* o sile 800 koni, dwa inne 400, a wszystkie trzy po 21 dział. Z pomiędzy kołowych *Boish* ma 16 dział i siłę 280 koni, trzy inne po sześć dział z siłą 430, 300 i 220 koni.

Dwie kanonjerek po 6 dział i 350 koni, jedna o 6 działach o sile 160, a jedna o 4 działach i sile 100 koni.

Nakoniec 19 szalup kanonjerskich o 2 działach i sile 60 koni.

Do téj rezerwy gotowéj udać się natychmiast na morze, dodać należy siłę innych 123 okrętów rozmaitéj klassy, uzbrojonych 842 działami i ogólnéj siły 17,848 koni, które są w stanie reperacji i bardzo prędko będą gotowe do służby.

Ta siła składa się:

Z trzech okrętów linjowych od 80 do 90 dział o sile 500—600 koni.

7 fregat a między temi 2 po 51 dział z siłą 500 do 600 koni, inne po 36—25 dział o sile około 300 koni.

Dziewięć korwet i slupów od 17 do 11 dział o sile 200—150 koni.

Ośm kanonjerek 2 po 6 dział z siłą 350 koni, a 6 po 4 dział z siłą 200—160 koni.

Czterdzieści szalup kanonjerskich po 2 działa z tych trzydzieści o sile 60 koni, a reszta po 20 koni. Innych czterdzieści każda po 2 działa z siłą 60, 40 i 20 koni, które odbywają ostatnie próby w Haslar.

Wszystkie te statki powyżéj wymienione są szrubowe, następujące zaś kołowe.

Trzy fregaty o sile 560 koni z 16 działami.

Jedynaście korwet i slupów z tych 4 o 500 koniach, 1 na 420 koni, 1 na 350 koni, a cztery po 280 koni, uzbrojone każda 6 działami i trzy mniejsze o dwóch działach o sile 100 koni.

Pokazuje się z tego obrazu, że cała flota i rezerwa wynosi 171 statków rozmaitego rodzaju uzbrojonych 2,242 działami, ogólnéj siły 31,440 koni.

— Wczoraj odbyło się posiedzenie rady wojennéj w ministerstwie wojny, obecnemi na niéj byli xiąże Cambridge, hr. Derby, jenerał Peel, lord Ellenborough, margrabia Salisbury i sir John Packington. *(Indep. Belge.)*

F R A N C J A.

Paryż 6 Maja. Jego Ces. Wysokość Xiąże Napoleon, wyjechał wczoraj po widzeniu się z Cesarzem i udał się do Strasburga na spotkanie królowéj Hollandji. Nie można powiedzieć żeby skończono cokolwiek w przedmiocie reorganizacji zarządu Algierji, ale to pewna że ogół symptomów zdaje się być dziś przychylnym przyprowadzeniu do skutku tego rezultatu; kommissja ukończyła swoją pracę, raport został powierzony panu M. Langlais radcy stanu, z pomocą panów jenerała Salles, Chaix d'Est Ange i Wiktora Foucher. Marszałek Randon jak tylko dowiedział się o tych projektach, pośpieszył zaraz napisać do xięcia, że ofiaruje się zatrzymać pod swemi rozkazami dowództwo wojskowe w kolonji afrykańskiéj.

Możemy za pewność powiedzieć, że xiąże Napoleon nie przyjął tego oświadczenia abnegacji ze strony teraźniejszego jenerała-gubernatora Algierji. Minister wojny (któryby w takim razie stracił wszelkie wpływy w Algierji), nie był w tym razie pytany o radę; nie potrzebujemy atoli dodawać, że nie może pokazywać się przychylnym temu środkowi. Wrazie gdyby projekt o którym mowa, miał się utrzymać, wielu bardzo urzędników których miejsce przywiązane jest do teraźniejszéj administracji algierskiéj, uległoby zmianie miejsca. Jenerał Daumas dyrektor spraw algierskich i który zresztą jest już senatorem, zostałby jak mówią adjutantem Jego Ces. Mości.

Pan de Bourqueney wyjechał dziś do Wiednia.

Drukarnia autograficzna którą pan Gourdon opisał w *Historji Kongressu Paryskiego* i która była w ruchu w ministerstwie spraw zagranicznych w czasie pierwszego zgromadzenia pełnomocników mocarstw europejskich, została na nowo zainstalowana. Roboty dziś się rozpoczęły; można więc ztąd wnioskować, że otwarcie konferencji jest już bardzo bliskie, jednakże pomimo oświadczenia lorda Palmerston w izbie niższéj, wątpimy żeby to mogło nastąpić w dniu 10tym b. m. Trudnem zdaje nam się być, żeby pan Hübner który wczoraj dopiero stanął w Wiedniu, mógł być u nas z powrotem w poniedziałek. Z resztą wszystko co się tyczy konferencji, bardzo mało ma obecnie ważności. Zaledwie w niektórych punktach tyczących się administracji Xięztw Dunajskich, można się spodziewać szczególnych rozpraw, w sprawie téj bowiem przychylenie się Anglji zapewniło wygraną pretensjom Austrji. Faktem dowodzącym ciągle wzrastającego wpływu tego mocarstwa w Xięztwach, jest to, że zamiast 7000 protegowanych, (to jest potomków poddanych austrjackich), których rząd austrjacki liczył przed kilku laty w prowincjach mołdo-wołoskich, dziś ma ich tam 120,000.

— Dowiedzieliśmy się z depeszy, że Fuad-pasza mający reprezentować Portę ottomańską na konferencjach paryskich, przybył ze swoim orszakiem do Wiednia w dniu 5tym wieczorem. Dodamy że przed wyjazdem z Konstantynopola, Fuad-pasza obiadował u pana Thouvenel dla zaprzeczenia pogłoskom o mniemanem nieporozumieniu z ambassadorem francuzkim z powodu przypisywanego zbyt ścisłego porozumienia się z Austrją. Co do naszego ambassadora przy dworze Porty, *Constitutionnel* mylnie doniósł, że on przybędzie do Paryża w czasie przyszłych konferencji. Przyczyny familijne nie pozwolą zapewnie panu Thouve-

---

— Nie chwalisz? — zawołał, — prawdziwie nie wiem dla czego? Jesteś wyraźnie źle uprzedzony i dla tego niesprawiedliwy, lecz pomijam to. Powiem ci teraz moje własne odkrycie, które powinnoby ci się podobać, bo to głęboka filozofja. Dziwią się ludzie że charaktery kobiece więcéj są zmienne niż pogoda jesienna. Miły Boże! — to rzecz bardzo naturalna. Inaczéj być nie może. W sercu kobiecem jest cokolwiek ciepła, a w główce cokolwiek wiatru. Obydwa te pierwiastki są niespokojne. Jak główka dmuchnie do serca, to serduszko stygnie. Jak serce chuchnie do głowy, to główka się rozpala. Nigdy nie wiadomo, jaka jest temperatura téj tajemniczéj istoty. To tylko pewna, że z tego dmuchania i chuchania wynika ruch nieustający, który jedni uczeni nazywają lekkomyślnością a drudzy kaprysem.

Widziałem, że moje uwagi drażnią tylko jego sarkastyczną wenę i postanowiłem milczéć póki go szał nie opuści. Wszakże Ewa, oczekująca może z większą jeszcze odemnie niecierpliwością zakończenia téj drażliwéj rozmowy, nie mogła znieść obojętnie tego sarkazmu, i zwracając pytanie niby do mnie, odezwała się, podobno nie bez przyczyny:

— Dowiedz się od niego wujaszku, co też się podoba wielu mężczyznom, w tych kobietach które mają lód w sercu i wiatr w głowie?

— A, to co innego! — odstrzelił Adam; — taka wiatrogłówka, jak wino szampańskie, potrzebuje właśnie lodu. C'est du champagne à la glace! Życzę wam, najprzyjemniejszéj zabawy. — To powiedziawszy, pożegnał żonę z wykwintną grzecznością, ścisnął moją dłoń i wyszedł z pokoju.

Młoda kobieta, przeprowadziła męża jakimś zamyślonym wzrokiem i po chwili rzekła:

— Jakim go teraz widziałeś wujaszku, takim jest zawsze. Najmilsza jego zabawka: — szydzić z téj płci do któréj należy żona. Umie na pamięć, całą literaturę sarkazmów drukowanych lub powiedzianych kiedykolwiek na kobiety i z niepospolitym talentem wymyśla nowe. Popisuje się z niemi nietylko przedemną lecz i w towarzystwie. Nie chce przyznać tego, że jeżeli kobiety są często złe, to temu najwięcéj winni sami mężczyzni, którzy bałamucą im zdrowe pojęcia, durzą je, psują, wtrącają w przepaść i jeszcze z nich szydzą! Gdzież tu sprawiedliwość? Także to jest opieka nad płcią słabą, natrząsać się z nas, — uważać za jakieś dzieci nigdy nie przychodzące do dojrzałości, — za jakieś upośledzone od natury stworzenia? — Doprawdy, nie wiem dla czego Adam się żenił mając takie pojęcia? I nie rozumiem, co ludzie mogą o mnie sądzić, słysząc z jego ust, takie budujące zdania? Bez wątpienia, świat ma prawo domyślać się, że jego wnioski oparte są na obserwacji nad najbliższą mu niewiastą, to jest nad własną żoną.

— Świat, odpowiedziałem, widzi w tem tylko żart, lub popisywanie się z dowcipem, i nic więcéj. Najlepiéj kuzynko nie zważać na to.

— Żart nieustannie powtarzany, staje się wyrażeniem prawdziwych pojęć człowieka.

— A czy próbowałaś oduczyć go od tego dziwactwa? czy prosiłaś go żeby zaprzestał nieprzyzwoitéj zabawki?

— O! wiele razy! — ale zawsze daremnie. Śmieje się tylko.

— A gdybyś też śmiała się z nim razem?

— Doświadczałam i tego środka, i z boleścią serca przekonałam się że do niczego nie prowadzi. Szyderstwo staje się niekiedy namiętnością, tak jak gra w karty.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

nel wziąść urlopu przed miesiącem sierpniem r. b. Xiążę Montebello wyjeżdża w dniu 12tym b. m., ale nie mogąc znaleźć odpowiedniego pomieszczenia dla siebie i swego orszaku na statku który odbywa służbę pocztową z Szczecina, ambassador nasz odpłynie z Rostoka do Petersburga.

Sprawy między Neapolem i Anglją, mogą być uważane jako znajdujące się ciągle na drodze pojednania. Na przedstawienie za pośrednictwem pana Edmunda Lyons, żądania Anglji w przedmiocie wynagrodzenia dla mechaników Park i Watt, gabinet odpowiedział, że prześle decyzję swoją w tym względzie wprost do Londynu.

Rozchodziła się dziś pogłoska, że posiedzenia ciała prawodawczego zostaną przedłużone do dnia 22go b. m., ale ostatnie wiadomości z Palais Bourbon nie potwierdzają téj wieści.

Na posiedzeniu publicznem roztrząsano prawo o pożyczkach na upowszechnienie drenowania. *(Indépendance Belge).*

PERSJA.

Piszą z Paryża 22go kwietnia do *Gazety Augsburskiéj:*

Feruk-Chan odjeżdżając, wbrew wszelkiemu oczekiwaniu, nie zostawił tu żadnego sprawującego interessa; zdaje się zatém że nie sądził, aby liczne traktaty handlowe które zawarł w Europie, dały powód do wielu interessów. Zostawił tylko czterech młodych persów, którzy mają uczęszczać na prelekcje fakultetu medycznego. Zostawił tu także po sobie bardzo zaszczytną pamięć, a przez cały czas swego tu pobytu, postępował z wielką godnością i zręcznością, nigdy nic niewłaściwego nie uczynił, żadnych niepotrzebnych trudności nie stawiał, był bardzo grzeczny i zawsze starał się zobaczyć coś i nauczyć się, coby jego krajowi użytecznem być mogło, przyczem jednakże nieznajomość języka francuzkiego a bardziéj jeszcze zupełny brak ścisłych wiadomości, musiały być wielką przeszkodą. Jest on w sposobie mahometańskim bardzo dobrze wychowanym człowiekiem, rozumie bowiem język arabski i turecki, wielu poetów perskich umie na pamięć i studjował djalektykę i retorykę, ale o rzeczywistych przedmiotach nauk i historji, nic więcéj nie wie nad to co potrzebném jest koniecznie dla Persji. Jest to nadzwyczajnie przystojny mężczyzna, z wysokiego rodu i wykwintnego obejścia. Najbardziéj podziwiał on w Europie dobroczynne zakłady, szpitale, kuchnie dla ubogich, szkoły publiczne i t. p. Ma on jak wielu mahometan w naszych czasach, największą chęć wprowadzenia cywilizacji europejskiéj w swoim kraju, uprosił ministra wojny aby mu dał pewną liczbę oficerów, którym ofiarował bardzo korzystne warunki wynagrodzenia, żeby armję perską zreformowali, zabrał z sobą zdolnego doktora dla króla i zawarł z tutejszemi fabrykantami ugodę w przedmiocie założenia przędzalni bawełnianéj w Persji. Nie wiemy tylko czy on to zrozumiał, że owoce europejskiéj cywilizacji nie łatwo i nie zawsze dadzą się wprowadzić do kraju w pół-barbarzyńskiego. Zdaje się, że od czasu wstąpienia na tron teraźniejszego monarchy, objawia się w Persji uczucie potrzeby ulepszeń; zaprowadził on pewien rodzaj sądu kassacyjnego, dla zaradzenia podejściom sędziów, i ufundował szkołę politechniczną, w któréj uczą europejscy professorowie. Przytém w ostatnich latach przetłomaczono znaczną liczbę dzieł francuzkich na język perski i wydrukowano lub odbito w litografji. We wszystkich publicznych pismach i w administracji, starano się wprowadzić prosty i zrozumiały styl. Przyszłość pokaże, czy to było na serjo, czy znajdzie się potrzebna wytrwałość do utrzymania tych dobrych początków, i czy podobieństwem jest jeszcze uratować kraj podkopany srodze przez sześcio-wiekową tyranję. W każdym razie można przypuszczać, że europejczycy których sprowadzono, nie zdołają wprowadzić trwałych ulepszeń i że lepiejby było gdyby znaczne summy które im trzeba wypłacić, obrócono na budowę dróg i lepszą administrację, żeby jedném słowem starano się aby kraj ten sam w sobie poprawił się przez własne swoje żywioły. W kraju, który tak jest zdemoralizowany, że wieśniacy mieszkający przy drogach bitych, opuszczają wszystko i uciekają w odosobnione doliny, dla tego że podróżujący dworacy, gońcy i żołnierze rabują ich bez litości, przy najlepszéj chęci trudno wiedzieć od czego zacząć. Wszystkie ludy mahometańskie są tam w takim stanie, w jakim Europa była we średnich wiekach; ich naukami są teologja scholastyczna i djalektyka, a ich zabawą ukształcenie liryczne i mistyczna poezja. Ale ponieważ w tym kierunku, umysł bardzo szybko dochodzi do granic możliwości, przeto wpada łatwo w subtelność i poprzestaje na sztucznych formach, które mu zdrowego pożywienia dać nie mogą. Tak było w średnich wiekach w Europie, dopóki wskrzeszenie studjów klassycznych nie wprowadziło jéj na nową drogę, a studja nad naturą i historją, przejęły ją duchem na którym wszystkie nasze postępy polegają. U nas szukamy rzeczy a nie słów. Ale cały wschód dotychczas ogranicza się na zajęciu słowami i trudno odgadnąć w jaki sposób on się z tego położenia wywinąć potrafi. Literatura europejska mogłaby mu taką wyświadczyć przysługę jaką nam grecka wyświadczyła, tylko obawiamy się, że fanatyzm mahometański wszelkie tego rodzaju usiłowania zniweczy. Persowie są wprawdzie dowcipniejsi i czulsi na każdą nowość niż turcy, i telegrafy elektryczne, fotografja i podobne nadzwyczajności europejskie, będą dla nich łatwą igraszką bawiącą i interessującą, ale czy wprowadzają szkoły w którychby uczono czegoś użytecznego i prawdziwie kształcącego, czy będą pamiętali o zapewnieniu bezpieczeństwa życia i własności, czy utworzą przynajmniéj nową administrację, czy zbudują drogi i przywrócą do porządku swoje dawne podziemne kanały? o tém godzi się wątpić. *(Allgem. Zeit.).*

TURCJA.

Konstantynopol 1 Maja. Porta przesłała poselstwom mocarstw europejskich notę w przedmiocie naturalizowania poddanych tureckich przez władze zagraniczne. Według téj noty tacy poddani tureccy naturalizowani w innych krajach, za powrotem uważani będą pod wszelkiemi względami jako poddani tureccy, a gdyby warunków tych przyjąć nie chcieli, ulegną wygnaniu. Ethem pasza syn zmarłego Mehmeda Ali, Ahmet pasza, Izmail pasza i Mustafa pasza synowie zmarłego Ibrahima paszy Egiptu, zostali mianowani muszyrami.

Na linji telegraficznéj między Konstantynopolem i Alexanicą został nowy drut założony.

Według ostatnich wiadomości z Hercegowiny nadeszłych do Tryestu w d. 6 b. m., wojsko tureckie cofnęło się na dwie godziny oddalenia od Bagnani i Grahowo. Główna kwatera turecka jest w Belechie, dokąd udali się Kiani pasza, Kemal Effendi i Asis pasza. W Czarnogórze gotują się jak się zdaje do oporu. Xiążę Daniel miał przyzwać Wakałowicza z naczelnikami rajahów z Cubcy, Kasedice i Drouvice do Cetynji. *(Pr. St. An.)*

DONIESIENIA.

Nakładem Xięgarni **H. NATANSONA** przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 442 na 1szem piętrze, wyszedł poszyt 8-my czyli tomu IIIgo poszyt 2gi Serji IIgiej. „Rozrywek dla młodocianego wieku. Dzieło zbiorowe obejmujące: Powieści, Podróże, Literaturę i Rozmaitości, przez Sewerynę z Żochowskich Pruszakową. Prenumerata na pięć tomów czyli poszytów 15tu w Warszawie rsr, 5 kop. 25, do Cesarstwa w osobnych kopertach rsr. 6 kop. 25. Prenumeratę wszystkie xięgarnie przyjmują tak w Warszawie jak i na prowincji. (Nr. 218—1).

Xięgarnia **H. NATANSONA** przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr. 442 na pierwszem piętrze otrzymała następujące xiążki do modlitwy pod tytułem: Miesiąc Marji poświęcony Boga rodzicy i Niepokalanéj Dziewicy Marji 16ka, Lwów, kop. 50. Miesiąc Maj poświęcony Najświętszéj Marji Pannie. Przerobiony z włoskiego ku użytkowi Polaków przez X. Ignacego Hołowińskiego, Kraków 1857 kop. 30. Toż samo na papieże welinowym kop. 80. Miesiąc Marji czyli Miesiąc Maj N. Marji Panny poświęcony przez X. F. La Lomin w języku włoskim, a teraz z francuzkiego na polski przetłumaczony (Wydanie pomnożone) 18ka, Warszawa kop. 20. (Nr. 219—1).

Oczekiwane transporta świeżych

CEMENTÓW KRAJOWYCH

nadchodzą już do składu Grabowskiego przy ulicy Miodowéj, który wszelkim żądaniom podołać jest w stanie. Oprócz cementu naturalnego (Roman Cement) od lat pięciu znanego, którym w rozmaitych miejscach wykonane roboty, tak przy budowlach zwyczajnych, jako też i wodnych: jako to: Mostach, Kanałach i Flizach okazały się trwałe i nic do życzenia nie pozostawiające, nadesłany jest obecnie cement sztuczny (Portland Cement), to jest na sposób angielskiego w kraju wyrabiany; Próby cementu tego na ostatniéj wystawie tutejszéj zadowolenie ogólne zyskały a na drodze urzędowéj oddzielnie odbyte okazały że Cement ten równa się najprzedniejszym zagranicznym;—Mimo tego cena obu tych Cementów jest znacznie od zagranicznych niższą — z tego powodu jako kommissant fabryk krajowych ośmielam się wyrób ten polecić względom szanownéj publiczności. (Nr. 184—3).

Od czasu ostatniego mego ogłoszenia nadeszły do składu **WÓD MINERALNYCH NATURALNYCH** przy méj Aptece istniejącego następujące wody: *Spa Pouchon, Ems Kraenchen* i *Kesselbrun, Selters, Fachingen Weilbach Schwefelbrum, Schwatbach Weinbrum, Weinbrum, Gleichebg Constantinsquelle, — Kissingen Rakozzi, Kudowa, Reinerz i Altwasser.*— Dr. *T. Heinrich,* w domu Petyskusa obok OO. Reformatów, róg ulicy Wierzbowej i Senatorskiéj. (Nr. 220—1).

DOBRA OSTROWITE KAPITALNE są do sprzedania z wolnéj ręki, w powiecie Konińskim, gubernji Warszawskiéj, od miasta Słupcy wiorst 10 i pół, od Konina wiorst 21 odległe, obejmujące mórg 1770 prętów 140 miary now. pol. (około 886 dziesiat.) z czynszami, lasami i łąkami wystarczającemi, gruntem pszennem i żytniem dobrem: jako też z dobrem zabudowaniem. Wiadomość bez pośrednictwa faktorów powziąść można na gruncie lub u Rządcy gmachu Pocztowego w Warszawie. (Nr. 221—1).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Broniewicz Teodor kap. z Petersburga nr. 634, *Buchwostow* Piotr radca stanu z Moskwy nr. 634, *Bogdanowicz* Józef obyw. z Rygi nr. 476, *Bogatko* Jan ob. z Byliny nr. 584, *Cieszkowski* Paweł obyw. z Stojeszyna numr. 584, *Daniszewski* Antoni obyw. z Krośniewic nr. 584, *Gniazdowski* Marcin obyw. z Czarnostawia nr. 2768, *Jabłonowski* Roman hr. ob z Gowarczowa nr. 413, *Karwicki* Wincenty obyw. z Sękocina nr. 613, *Lasocki* Stanisław ob. z Kiernozi nr. 405. *Łuszczewski* Michał ob. z Józefowa nr. 584, *Ordęga* Jan obyw. z Żelechowa nr. 584, *Szembek* Adam hr. z gub. Żytomierskiéj nr. 414, *Stojowski* Michał ob. z Pradła nr. 584, *Swięcicki* Ignacy ob. z Kolczyna nr. 1326, *Woroniecki* Jeremiasz xiąże z Huszlewa nr. 625, *Wielohurski* Józef hr. z Fidor nr. 391, *Żarski* Gabr. ob. z gubernji Podolskiej nr. 625, *Wyczechowska* Marja wdowa po tajnym radcy dyrektorze komisji sprawiedliwości z Paryża nr. 415, *Zymirska* Izabela ob. z Krakowa nr. 1066.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Jenerał piechoty senator *Obruczew* Iszy, wraz z małżonką do Paryża, Jenerał-major *Ikskul* członek rady administracyjnéj Królestwa, do Granicy, *Brochocki* radca stanu do Lublina, *Berski* Franciszek dymis. jenerał do Golczewa, *Gerlicz* Jakób referendarz stanu do Wronowa, *Gedroic* Juljan xiąże do Stużna, *Markowski* Antoni ob. do Zenboka, *Ulatowski* Zenon ob. do Złotkowa, *Wyleżiński* Stanisław ob. do Staréj Wsi, *Zabłocki* Cyprjan obyw. do Rybna, X. *Brzeziński* Józef prałat do Poznama, *Woliński* Wł. były urzędnik przy drodze żelaznéj do Krakowa.

— Wczoraj odpłynęło na dół rzeki Wisły statkiem parowym *Płock* osób 52, przypłynęło zaś z góry statkiem *Pilica* osób 34, a statkiem *Włocławek* z dołu osób 50.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 11 Maja 1858 roku.

			żądano Rs.	żądano kop.	płacono Rs.	płacono kop.
Monety.						
Pół-imperjały rossyjskie			—	—	5	40
Dukaty hollenderskie nowe ważne . .			—	—	—	—
Papiery.						
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)			90	79	90	29
Bilety skarbu Królestwa Polskie. ($4^8/_{25}$%)			—	—	—	—
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) . . za 100 złp.			—	—	—	—
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) . . . za 15 rs.			14	88	14	85
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)			—	—	—	—
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł.			—	—	—	—
„ „ lit. B. na 200 zł. bez proc.			—	—	—	—
„ „ „ procentowe (5%)			—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za 100 zł.			—	—	—	—
Nowa rossyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)			112	10	111	60
„ „ „ z roku 1855			—	—	114	60
Akcje Głównego Towarzystwa Rossyjskiego dróg żelaznych, praemium. . . .			—	—	—	—
Obligi Współki Żeglugi Parowéj w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750			750	—	—	—
Wexle z dnia 10 b. m.						
Berlin	100 Tal.	2 M.	99	30	—	—
„	100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Gdańsk	100 Tal.	2 M.	—	—	—	—
„	100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Hamburg	300 BMk.	2 M.	150	75	—	—
Londyn	1 Ft. St.	3 M.	6	66	—	—
Moskwa	100 Rs.	k. t.	99	—	—	—
Petersburg	100 Rs.	1 M.	99	33	—	—
„	100 Rs.	k. t.	—	—	—	—
Paryż	300 Fran.	2 M.	80	—	—	—
„	300 Fran.	1 M.	—	—	—	—
Wiedeń	150 Zł. R.	2 M.	96	—	—	—
Wrocław	100 Tal.	2 M.	—	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. — kop. 45%
od listów zastawnych kop. 23⅛
od nowéj rossyjskiéj pożyczki Rs. — kop. 40⁶/₁₈

TEATR WIELKI. Jutro: *Wieszczka róż,* (drugi wstęp pana Sterling w roli xięcia.)

W drukarni J. Ungra. — Wolno drukować. — Warszawa dnia 30 Kwietnia (12 Maja) 1858.— Starszy Cenzor, F. *Sobieszczański.*